

Till
Umeå tingsrätt
Mark- och miljödomstolen

25 juni 2025

Ansökan om omprövning enligt miljöbalken

Sökande	Skellefteå Kraft AB, org. nr. 556016-2561
Ombud	Advokaten Agnes Larfeldt och bitr. jur. Klara Thorén Agnes advokater Finnboda Kajväg 15 131 72 Nacka Telefon: 070 388 38 22 e-post: agnes@agnesadvokater.se Telefon: 070 388 38 73 e-post: klara@agnesadvokater.se
Saken	Omprövning genom återkallelse av tillstånd för Hednäs kraftverk, Åbyälven, Skellefteå kommun, Västerbottens län

ORIENTERING

Hednäs kraftverk ägs av Skellefteå Kraft AB och är beläget vid Storfallet i Åbyälven, Skellefteå kommun, ca 2,5 km nedströms gränsen mellan Norrbottens och Västerbottens län och ca 4 mil uppströms Åbyälvens mynning i Bottenviken. Åbyälven är skyddad som Natura 2000-område och kraftverket är det enda i vattensystemet.

Hednäs kraftverk är anmäld till den nationella planen för omprövning av vattenkraft ("den nationella planen") och ingår i prövningsgrupp Åbyälven (17_1). Ansökan om prövning för moderna miljövillkor av anläggningar i Åbyälven ska enligt den nationella planen, efter regeringens beslut om förlängning av tidplanen, ges in till mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt senast den 1 juli 2025. Avsikten med nu föreliggande ansökan är att inom ramen för omprövningen återkalla gällande tillstånd och att riva ut anläggningen.

Den planerade utrivningen har utformats för att så långt som möjligt efterlikna naturliga förhållanden och utifrån områdets naturmiljövärden, men också beaktande det avtryck som den befintliga anläggningen, som funnits på platsen sedan början av 1900-talet har haft på området. Åtgärderna bedöms förbättra möjligheterna att uppnå god ekologisk status i Åbyälven och innebära en statushöjning av samtliga kvalitetsfaktorer, samt gynna de värden som avses skyddas genom utpekandet som Natura 2000-område.

YRKANDEN

Skellefteå Kraft AB ("sökanden") yrkar att mark- och miljödomstolen med stöd av 24 kap. 10 § 3 st. miljöbalken återkallar gällande tillstånd till kraftproduktion och vattenreglering för Hednäs kraftverk, upphäver förordnande om röjning enligt deldom 2007-09-20 i mål M 379-99 samt förordnar om utrivning av anläggningar i enlighet med ansökan. Som tidpunkt för återkallelsen föreslås när utrivning har skett.

Under utrivningsperioden föreslår sökanden följande villkor, som ersätter gällande tillståndsvillkor:

1. De arbeten som omfattas av ansökan ska ske huvudsakligen i enlighet med vad sökanden har åtagit sig i ansökan samt målet i övrigt.
2. Ett kontinuerligt vattenflöde ska säkerställas förbi anläggningen under genomförande av utrivningen.
3. Utrivningsarbeten ska genomföras på ett sådant sätt att grumling i möjligaste mån undviks. Under tiden då grumlande arbeten utförs ska en siltgardin placeras nedströms kraftverket.
4. För att minimera påverkan på fiskvandring får avsänkning av magasin och arbeten i vatten endast ske mellan den 1 oktober och den 30 april. Tillsynsmyndigheten får tillfälligt och vid behov medge avvikelser från villkoret.
5. Avsänkning av magasinet ska ske långsamt och grundvattenrör installeras och nivåer övervakas i skredkänsliga partier för att minimera risken för skred.
6. Vid arbeten i eller i omedelbar närhet till vattenområdet ska fordon och arbetsmaskiner vara utrustade med slangbrottsventiler och det ska finnas tillgång till saneringsutrustning inom arbetsområdet. Förvaring av petroleumprodukter ska ske på hårdgjord yta eller i dubbelmantlad cistern, och tankning ska ske utan risk för läckage till vatten. Eventuellt spill och läckage ska omgående samlas upp och tas omhand.
7. Utrustning och arbetsmaskiner ska vid behov desinficeras i syfte att förhindra spridning av kräftpest, exempelvis genom att bli helt torra, före de används vid arbeten i vatten.
8. Sökanden ska ta fram ett kontrollprogram för arbetenas genomförande, som ska ges in till tillsynsmyndigheten senast tre månader före arbetena påbörjas.

Sökanden yrkar tvångsrätt enligt 28 kap. 10 § miljöbalken för att under arbetenas bedrivande tillfälligt ta i anspråk delar av fastigheterna Skellefteå Byske-Storliden 1:8 och Skellefteå Hedfors 1:27. Efter utförda arbeten ska arbetsområdet och arbetsvägar återställas i samråd med berörda fastighetsägare.

Sökanden yrkar att tiden för att genomföra ansökta åtgärder ska fastställas till 5 år från att domen vinner laga kraft.

Sökanden yrkar att tiden för anmälan av oförutsedd skada fastställs till 5 år från att utrivningen har utförts och detta anmälts till länsstyrelsen.

UTVECKLING AV TALAN

1. Inledning

Hednäs kraftverk är beläget i Åbyälven, Skellefteå kommun, Västerbotten län. Anläggningen är belägen ca 4 mil uppströms Åbyälvens mynning i Bottenviken.

Vattenkraftverk och regleringsdamm uppfördes åren 1919–1920 av Åby älvdals elektriska förening och meddelades tillstånd 1925. Tillstånd till ombyggnationer har därefter meddelats 1977 och 1991.

Hednäs kraftverk klassas enligt Energimyndigheten, Svenska kraftnät och Havs- och vattenmyndighetens rapport "Vattenkraftens reglerbidrag och värde för elsystemet" som en klass 3-anläggning, vilket innebär att dess relativa reglerbidrag är litet.

Sökanden avser att utveckla verksamheten genom att riva ut kraftstationen, de centrala delarna av dammen och vid dammläget samt i spillfåran återställa vattendraget till ett naturligt vattendrag. De ansökta åtgärderna innebär att miljön på vissa sträckor i vattendraget förändras från ett uppdammt vatten till en mer strömmande miljö. Planerade åtgärder bedöms förbättra förutsättningarna att nå miljökvalitetsnormer, god vattenmiljö och bevarandeplaner för Natura 2000-området.

2. Samverkansprocessen

Hednäs kraftverk är den enda vattenkraftsverksamheten inom Åbyälvens provningsgrupp. Länsstyrelsen Västerbotten har genomfört en samverkansprocess inför omprövningarna. En slutlig nulägesbeskrivning för Åbyälvens provningsgrupp färdigställdes den 18 februari 2022. Den 30 november 2022 färdigställdes länsstyrelsens *Sammanfattande slutredovisning av samverkan inför prövning av vattenkraften i Åbyälvens provningsgrupp, diarienummer 539-2187-2021*. Det har varit samstämmighet i samverkansprocessen avseende den övergripande målbilden med utrivningen av Hednäs kraftverk och ansökta åtgärder är i huvudsak i linje med resultatet av samverkan.

3. Ansökans utformning

Ansökan består av denna ansökningshandling med underbilagor bestående av gällande domar ([Bilaga 1](#)), teknisk beskrivning ([Bilaga 2](#)), miljöbedömning ([Bilaga 3](#)), samt fastighetsinformation och sakägarförteckning ([Bilaga 4](#)).

4. Rättsliga utgångspunkter

4.1 Rättslig ram

Dammanläggningen och stationsbyggnaden vid Hednäs uppfördes för produktion av vattenkraftsel och omfattas därmed av krav på moderna miljövillkor (11 kap. 27 § miljöbalken). Enligt bestämmelsen får verksamheten fortsätta bedrivas till dess att en prövning är klar om anläggningen omfattas av den nationella planen för omprövning av vattenkraft och verksamhetsutövaren inte är försenad med att ansöka om prövning enligt planen. Anläggningen vid Hednäs är

anmäld till den nationella planen och ingår i provningsgrupp Åbyälven (ID-nummer 17_1) vilket innebär att ansökan om omprövning för moderna miljövillkor ska ges in till mark- och miljödomstolen senast den 1 juli 2025

Enligt 24 kap. 10 § 3 st. 2 p. miljöbalken ska tillståndsmyndigheten återkalla tillståndet och bestämma om utrivning och åtgärder för att förebygga eller minska skador genom utrivningen, om verksamhetsutövaren medger att tillståndet återkallas.

4.2 Tillstånd och gällande bestämmelser

Det första tillståndet att utnyttja vattenkraften vid Hednäs kraftstation meddelades av Norrbygdens vattendomstol den 20 juni 1925 i mål AnsD 15/1924 och StD 1/1925.

Umebygdens tingsrätt meddelade den 12 juli 1977 i mål VA 42/76 tillstånd att förnya, utvidga och bibehålla Hednäs kraftstation med tillhörande anläggningar.

Vattendomstolen vid Umeå tingsrätt meddelade den 20 juni 1991 i mål VA 9/90 tillstånd att riva ut den befintliga kraftstations- och regleringsdammen, att uppföra och bibehålla en ny dammanläggning, att bibehålla Hednäs kraftstation i modifierat utfarande och att rensa Åbyälven på en sträcka av ca 700 m nedströms kraftstationen.

Frågor om oförutsedd skada med anledning av ombyggnationen som meddelats tillstånd 1991 prövades av vattendomstolen vid Umeå tingsrätt den 5 maj 1997 i mål VA 9/90 samt av miljödomstolen vid Umeå tingsrätt den 20 september 2007 i mål M 379–99.

Miljödomstolen vid Umeå tingsrätt meddelade slutliga vattenhushållningsbestämmelser för Hednäs kraftstation i deldom den 27 september 2007 i mål M 379–99.

Nu gällande tillstånd samt vattenhushållningsbestämmelser framgår därmed av tillståndet från den 20 juni 1991 samt deldom från den 27 september 2007:

- Tillstånd att genom kraftstationen avleda den drivvattenmängd som turbinen förmår sluka, nominellt 16 m³/s.
- Tillstånd att höja vattennivån till + 143,50 meter som dämningssgräns, (DG) och reglera vattennivån ned till sänkningsgränsen (SG) +143,35
- Som minimitappning ska alltid minst naturlig tillrinning tappas, i denna tappning får inkluderas den vattenmängd som tappas i fisktrappan som normalt är i drift från 15 maj till 15 oktober. Undantag från minimitappningen får ske under tiden 15 maj – 15 september vid de tillfällen Hednäs kraftstation inte skulle vara i drift på grund av alltför låga vattenföringar i Åbyälven. Vid dessa tillfällen ska vattenståndet uppströms kraftstationen varieras inom spannet + 143,50 till + 143,35 m för att periodvis upprätthålla driften vid kraftstationen och ska dessutom tappningar till den gamla älvfåran (torrfåran) så långt som möjligt undvikas.
- Under tiden fisktrappan är i drift (15 maj – 15 oktober) ska vattenståndet uppströms kraftstationen så långt som möjligt hållas på lägst nivå + 143,45 meter för att möjliggöra en tappning av minst 0,5 m³/s i fisktrappan.
- Smoltavledare ska hållas framför kraftverksintaget

Domarna bifogas ansökan, se Bilaga 1.

5. Teknisk beskrivning

5.1 Inledning

Befintlig anläggning samt de arbetsmoment som ska utföras beskrivs närmare i den tekniska beskrivningen i Bilaga 2 och sammanfattas kort nedan.

5.2 Referenssystem

Som referenssystem för höjdangivelser används RH 70 i ansökan samt bilagor, om inget annat anges.

5.3 Befintlig anläggning

Dammanläggningen utgörs av en fyllningsdamm av jord med utskovsdamm i betong med två utskov. Vattenföringen regleras med två planluckor av stål med en avbördningsförmåga på 80 m³/s vardera. Intagskonstruktionen består av betong. Dammkrönet har en höjd om +145,0 m och på krönet finns en enskild väg.

Vatten till turbinen leds genom en ca 85 m lång tilloppstubb av stål. Den nuvarande kraftstationen uppfördes 1995 och är ett strömkraftverk med ett kaplanaggregat med en slukförmåga om 16 m³/s. Kraftverket har en installerad effekt på 2,2 MW. I kraftverket utnyttjas en fallhöjd om 17 meter.

År 1996 uppfördes en fiskväg i form av en kammartrappa vid kraftverket. Fiskvägen är 150 meter lång och är belägen till vänster om intaget till kraftverket. År 2003 installerades en smoltavledare uppströms intaget till kraftverket.

5.4 Hydrologi

Medelvattenföringen i Åbyälvens mynning är ca 16 m³/s.

Karaktäristiska flöden vid Hednäs kraftverk framgår av tabellen nedan (se vidare avsnitt 3.1 i Bilaga 2):

Tabell 1. Beräknad vattenföring för Storliden (SMHI 1991)		
		m ³ /s
Högsta högvattenföring	HHQ	120
Medelhögvattenföring	MHQ	50
Medelvattenföring	MQ	10,4
Medellågvattenföring	MLQ	2,5
Lägsta lågvattenföring	LLQ	0,5

5.5 Beskrivning av planerade åtgärder

Sökanden planerar att avveckla verksamheten genom att riva ut kraftstationen, dammanläggningen samt fiskvägen. Först avser sökanden att utföra åtgärder i spillfåran, primärt återläggning av stenblock och grus för att återskapa ett naturligt vattendrag och vandringsmöjligheter för fisk. Under tiden leds tillrinnande vatten genom kraftverket och fiskvägen. Därefter avsänks magasinet långsamt och kontrollerat genom utskovsluckorna. Under tiden magasinet avsänks genom utskovsluckorna kan kraftstationen stängas av, utrustning demonteras samt byggnad och intagslucka och intagstub rivas.

När magasinet har sänkts och avbördning sker genom utskov kan utrustning vid utskoven och fiskvägen demonteras samt fyllningsdammen nedschaktas.

Därefter anläggs en tillfällig fångdamm för att betongkonstruktionerna i regleringsdammen ska kunna rivas i torrhet. Magasinytan höjs tillfälligt och avbördning sker till vänster om utskovspartiet. Vid behov används temporära hävertledningar för att utöka avbördningskapaciteten. De delar av intagskonstruktionen som är belägna över blivande marknivå rivs.

Massor som uppkommer vid utrivningen används för att fylla igen utloppskanalen, forma vattendraget och som övertäckning samt erosionsskydd. Vissa delar, såsom ett äldre överfalls-skibord från den ursprungliga dammkonstruktionen och delar av intagskonstruktionen lämnas kvar för att utgöra stöd åt slänten. Sedan rivs den tillfälliga fångdammen. Utloppskanalen fylls igen med betong- och schaktmassor från fyllningsdammen och ledarmen.

Kvarvarande delar ersätter devis tidigare bortsprängt berg i anslutning till intagskanalen och bedöms behövas för att stabilisera jordslänterna, och djupare belägna betongkonstruktioner är inte lämpliga att ta bort utan kommer att övertäckas med erosionsskydd i form av sten och därmed inte bli synliga. Efter planerad utrivning finns inga delar av anläggningen kvar för vilka det bedöms finnas ett kvarvarande underhållsbehov och vattennivåerna uppströms dammen återgår till oreglerade förhållanden.

6. Miljöbedömning

6.1 Inledning

Nedan redogörs kortfattat för miljöförhållandena vid Hednäs kraftverk och konsekvenser av planerade åtgärder. För en mer utförlig beskrivning av miljön och samt bedömda miljökonsekvenser av sökta åtgärder, se [Bilaga 3](#).

Åbyälven har under lång tid varit föremål för mänsklig påverkan. Timmerflottning bedrevs i älven från slutet på 1800-talet till 1964. Sedan 1970-talet har relativt omfattande rivningar och återställningar av flottningskonstruktioner utförts men det finns fortfarande flottledsrensade vattendragssträckor. Åbyälven är även påverkad av skogsavverkningar, utdikning av våtmarker, historiska sågverk och kvarnar samt det omfattande skogsbilvägnätet.

Mellan 1919 och 1996 utgjorde Hednäs kraftstation ett definitivt hinder för uppströms vandrande fisk. År 1996 byggdes en passage i form av en bassängtrappa. Sedan 2003 finns en smoltavledare installerad vid kraftverket. Varken fisktrappan eller smoltavledaren har bedömts ha tillfredsställande funktion och kraftverket i Hednäs bedöms därför vara ett partiellt vandringshinder för flera arter.

De ansökta åtgärderna innebär att vattenmiljön på vissa sträckor förändras från en uppdämd vattenyta till en mer strömmande miljö. Delar av dammanläggningen med en dämmande funktion avlägsnas för att återskapa naturlika förhållanden och möjliggöra att vattendragets flöde kan variera naturligt. I vattendraget placeras substrat för att återställa från tidigare rensningar och skapa förutsättningar för fiskvandring.

Ett lägre vattendjup och därmed högre vattenhastighet innebär ökad risk för stranderosion och det minskade mothållet ifrån magasinet innebär en ökad skredrisk i de bitvis branta slänterna. Om avsänkningen sker snabbare än vad omgivande mark hinner dränera kan temporära poröverttryck uppstå i slänterna vilket ökar risken för skred och utglidningar. För att övervaka porttrycken och därmed kunna justera avsänkningshastigheten kommer ett antal tillfälliga grundvattenrör installeras i skredkänsliga partier.

Utrivning av damm och kraftverk samt biotopvårdande åtgärder medför att naturlika förutsättningar återskapas vid Hednäs kraftverk i Åbyälven. Genom planerade åtgärder förbättras konnektivitet, hydrologisk regim samt morfologiskt tillstånd i vattendraget.

Inga registrerade forn- eller kulturlämningar påverkas av sökta åtgärder och därmed bedöms planerade åtgärder inte ha negativ påverkan på kulturvärden.

Hednäs kraftverk är beläget inom område som utgör riksintresse för renskötsel. Närområdet utgör vinternland, trivselland, uppsamlingsområde och flyttled.

6.2 Natura 2000

Hela Åbyälvens vattensystem är skyddat som Natura 2000-område. Natura 2000-området och sökta åtgärders påverkan på området beskrivs närmare i Bilaga 3:4 och sammanfattas kort nedan.

Åbyälven har utpekats som ett Natura 2000 – område eftersom det i stora delar är en fritt strömmande skogsälv. Åbyälven klassificeras som naturtypen Större vattendrag och har bland annat bevarandemålen naturlig hydrologisk regim och att upp- och nedströmsvandring inte ska hindras eller försvåras.

En utrivning av damm och kraftstation bedöms vara i linje med bevarandemålen för Natura 2000-området genom att återställa den hydrologiska regimen i vattendraget och förbättra förutsättningarna för upp- och nedströmsvandring för utpekade arter. Efter att utrivningen utförts bedöms även förhållandena för de utpekade arterna förbättras.

Arbetet med utrivningen kan medföra tillfällig negativ påverkan på vattenmiljön i form av grumling. För att minimera påverkan från grumling ska arbetena utföras under en begränsad tidsperiod och sökanden ska installera en siltgardin nedströms arbetsområdet.

Med beaktande av föreslagna skyddsåtgärder bedöms inte utrivningen ha någon betydande påverkan på Natura 2000-området. Sammantaget bedöms sökta åtgärder vara i linje med bevarandeplanen och förbättra förutsättningarna för utpekade arter. Givet syftet med åtgärden samt planerade skyddsåtgärder under utrivningen bedöms det inte uppkomma någon negativ påverkan på de värden som Natura 2000-området avser att skydda och sökanden anser därför att tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken inte erfordras.

6.3 Miljökvalitetsnormer för vatten

Hednäs kraftverk bedöms påverka flera ytvattenförekomster inom Åbyälvens avrinningsområde. Information om sökta åtgärders påverkan på miljökvalitetsnormer finns i Bilaga 3 avsnitt 5.3 samt Bilaga 3.1 (PM recipientutredning).

Samtliga vattenförekomster uppströms och nedströms kraftverket har klassats som naturliga vattendrag. Vattenförekomsten alldeles uppströms kraftverket (WA25194890) samt torrfåran nedströms kraftverket (WA76488843) har idag måttlig ekologisk status. Övriga vattenförekomster har god ekologisk status.

Sökta åtgärder bedöms inte medföra någon försämring av ekologisk status eller av någon kvalitetsfaktor eller parameter. Sökta åtgärder bedöms kunna medföra en förbättring av det morfologiska tillståndet, konnektivitet och hydrologisk regim och därmed förbättra förutsättningarna för att uppnå miljökvalitetsnormerna. Därmed bedöms inte åtgärderna äventyra uppnåendet av miljökvalitetsnormerna för vatten eller medföra en otillåten försämring enligt 5 kap. 4 § miljöbalken.

6.4 Försiktighetsåtgärder

Arbeten med utrivning kan medföra tillfällig negativ omgivningspåverkan. För att minimera negativ miljöpåverkan avser sökanden att vidta vissa skydds- och försiktighetsåtgärder.

För att minimera påverkan från grumling i vattendraget ska planerade arbeten utföras under en begränsad tidsperiod och med hänsyn till fiskarnas vandringsperioder. Arbeten ska i stor utsträckning utföras i torrhet. Dessutom ska en siltgardin installeras nedströms arbetsområdet för att förhindra spridning av partiklar.

Lägre vattendjup och högre vattenhastighet kan innebära ökad risk för stranderosion och minskat mothåll från magasinet ökar risken för skred i branta slänter. Som försiktighetsåtgärd ska magasinet avsänkas långsamt och grundvattenrör installeras för att kontrollera att avsänkningen sker tillräckligt långsamt. Kontroll av slänter och grundvattennivåer kommer att ske inför samt under och efter avsänkning. För att bidra till stabilitet kvarlämnas vissa betongkonstruktioner samt erosionsskydd.

En dialog kommer att ske med aktuell sameby (Västra Kikkejaure) rörande störningar under arbetets utförande, och åtgärder för att minimera dessa.

6.5 Sammanfattande bedömning

Ansökta åtgärder bedöms medföra temporär negativ påverkan på omgivningen i form av buller och risk för grumling. Med beaktande av att arbetena ska bedrivas under en begränsad tidsperiod och skyddsåtgärder ska vidtas bedöms den negativa påverkan vara begränsad.

Sökta åtgärder bedöms medföra långsiktiga positiva konsekvenser för vattenmiljön och förbättra förutsättningarna att nå miljökvalitetsnormer för vatten såväl som bidra till att uppnå bevarandemålen för berört Natura 2000-område.

7. Fastighetsförhållanden och berörda intressen

7.1 Fastighetsförhållanden och rådighet

Kraftverket och dammanläggningen är belägna inom sökandens fastighet Skellefteå Hedfors 1:21, som också är strömfallsfastighet (se dom den 20 juni 1991 i mål VA 9/90 (DVA15/91). Sökanden har således erforderlig vattenrättslig rådighet.

Fastighetskarta över området bifogas, se Bilaga 4:1.

7.2 Tvångsrätt

Vid arbetenas utförande behöver ett arbetsområde i anslutning till dammen tas tillfälligt i anspråk, se Bilaga 2, avsnitt 6.2. Förutom sökandens egen fastighet Skellefteå Hedfors 1:21 omfattar arbetsområdet fastigheten Skellefteå Byske-Storliden 1:8 och Skellefteå Hedfors 1:27.

Om inte någon överenskommelse träffas med berörda fastighetsägare yrkar sökanden med stöd av 28 kap. 10 § 3 p. och 4 p. miljöbalken rätt att tillfälligt få ta fastigheterna i anspråk. Någon ersättningsskade bedöms inte uppkomma då den mark och de vägar som nyttjas kommer att återställas i den mån sökanden och berörd fastighetsägare inte kommer överens om annat.

7.3 Sakägare

En förteckning över berörda fastigheter och uppgift om sakägare redovisas i Bilaga 4:2. Angivna fastigheter bedöms beröras direkt av anläggningsåtgärderna eller är belägna i dammens när-område. Utrivningen innebär återgång till mer naturliga flödesförhållanden. Strandlinjen flyttar längre ut och mark frigörs när åns utbredningsyta minskar. Någon påverkan på vattenförhållandena i älven i övrigt förväntas inte.

Enligt 31 kap 19 § jfrt 24 kap 4 § miljöbalken ska den som åläggs att riva ut en vattenanläggning betala skälig ersättning för skador på annans egendom som orsakas av bestående ändring i vattenförhållandena. Ersättningsskade bedöms inte uppkomma för berörda fastighetsägare och någon ersättning utöver de skadebegränsande och kompenserande åtgärderna erbjuds därför inte i målet.

7.4 Vägsservitut

På dammanläggningen finns en väg som kan nyttjas som överfart över älven. Vägen underhålls inte vintertid. Att dammanläggningen rivs ut medför att vägen på dammkrönet inte längre kan nyttjas som överfart.

Genom förrättning registrerad 1993-10-21 (förrättningsakt 2482-93-154) inrättades ett officiellt servitut till förmån för fastigheterna Skellefteå Byske-Storliden 1:3 och Skellefteå Byske-Storliden 1:8 som belastar Skellefteå Hedfors 1:21. Av förrättningsakten framgår att servitut inrättades för att ägarna Byske-Storliden 1:3 och 1:8 ska ha åtkomst till sina skiften. Servitutet ger rätt för ägarna till dessa fastigheter att nyttja vägen över Hedfors 1:21. Enligt överenskommelse som är bilagd förrättningsakten (B1) ska Skellefteå kraft i samband med anläggande av ny regleringsdamm för Hednäs kraftstation lägga om befintlig väg i anslutning till dammen. Någon underhållsskyldighet av vägen har inte reglerats i beslut eller dom.

Sökanden har haft kontakt med berörda fastighetsägare och parterna har ansökt om att döda servitutet hos Lantmäteriet. Frågan om eventuell ersättning för förlorad rättighet avses att lösas inom ramen för lantmäteriärendet.

7.5 Røjning inom Skellefteå Borgfors 1:3

I deldomen 2007-09-20 i mål M 379-99 stadfästes, med anledning av anmälan av oförutsedd skada, en förlikning med ägaren av Skellefteå Borgfors 1:3 och sökanden, som innebär att sökanden i samråd med fastighetsägaren ska utföra røjning av en del av fastigheten Skellefteå Borgfors 1:3 vartannat år.

Strandområdet inom fastigheten Skellefteå Borgfors 1:3 överdämades genom ombyggnaden av kraftverk och reglerdamm. Ägaren till fastigheten erhöi i samband med tillståndsprövningen ersättning för den mark som togs i anspråk. Vid ombyggnationen lades även massor längs fastighetens strand. Enligt ansökan skulle slänten utföras med viss lutning och fastighetsägaren ansåg att lutningen blivit större och att området närmast stranden belagts med sten varför fastighetsägarens möjlighet att röja vegetation på ett område om 200 meter x 5 meter försvårades, med risk för sämre sjöutsikt.

Utrivningen av Hednäs kraftstation och regleringsdamm innebär att vattenförhållandena återgår till mer naturlika och att strandlinjen inom fastigheten Borgfors 1:3 kan förväntas förflyttas något ut mot vattendraget. Idag utgör utfyllnaden av massor en integrerad del av fastigheten och det framstår som olämpligt att ta bort denna och sökanden föreslår istället att utfyllnaden lämnas kvar samt att røjningsansvaret ska upphävas.

7.6 Övriga berörda intressen

Åbyälvens Nedre FVO förvaltar fisket från mynningen upp till byn Blåfors, ca 10 km nedströms Hednäs kraftverk. Fisket längs älvsträckan mellan Blåfors och länsgränsen förvaltas av Åbyälvens Övre FVO. I den del av avrinningsområdet som rinner genom Norrbottens län förvaltas fisket i huvudsak av Sveaskog. Planerade åtgärder bedöms enbart som positiva för fiskevårdsområdesföreningarnas intressen.

8. Övrigt

8.1 Tid för utförande av arbeten

Sökande avser utföra sökta åtgärder under en säsong och så snart som möjligt efter lagakraftvunnen dom. För att ha god möjlighet att planera arbetet och marginaler för eventuella efterjusteringar föreslår sökande att tid för utförande av arbeten fastställs till 5 år.

8.2 Tid för oförutsedd skada

Sökande föreslår att tiden för anmälan av oförutsedd skada fastställs till 5 år från att utrivningen har utförts och detta anmälts till länsstyrelsen.

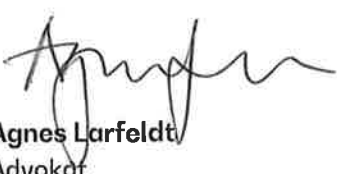
8.3 Prövningsavgift

Kostnaderna förenade med planerade åtgärder bedöms uppgå till cirka 28 Mkr.

Skellefteå Kraft AB förslår att prövningsavgiften ska fastställas till 70 000 kr, i enlighet med 3 kap. förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Stockholm som ovan

Skellefteå Kraft AB, genom

Agnes Larfeldt

Advokat

+46 (0)70 388 38 22

agnes@agnesadvokater.se

Klara Thorén

Bitr. jurist

+ 46 (0)70 388 38 73

klara@agnesadvokater.se